

8 scholen gezocht voor Taal eens anders

Werk als eerste met een nieuwe aanpak voor taalontwikkeling via kunst en cultuur

Onderzoekslijn Taal eens anders

Hoe kun je de kunstvakken gebruiken om de taalontwikkeling te stimuleren? Dat is de vraag die centraal stond in het project Maaktaal in schooljaar 2023-2024. Leerlingen van twee basisscholen in Hellendoorn kregen elke week les van kunstvakdocenten die leerlingen ondersteunden in het vergroten van hun creatieve vermogens en taalvaardigheid.

Omdat taalontwikkeling en kunst en cultuur hand in hand bleken te gaan, ontwikkelden we Maaktaal door in de onderzoekslijn Taal eens anders. Binnen deze onderzoekslijn onderzoeken we hoe we via muziek en beeldende vorming de taalontwikkeling kunnen stimuleren. Daarbij gebruiken we de nieuwe SLO-kerndoelen voor Nederlands, Muziek en beeldende vorming als basis voor een aantal voorbeeldprojecten en de werkwijze. De projecten krijgen een overdraagbare en praktische vorm zodat kunstvakdocenten er op alle scholen in Overijssel mee kunnen werken.

Deze onderzoekslijn komt voort uit het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en wordt uitgevoerd door het team Cultuureducatie van Rijnbrink. Ons doel: betekenisvol onderwijs waarin kunst en cultuur bijdragen aan de taalontwikkeling van leerlingen, zodat zij leren zelf na te denken, betekenis te geven aan de wereld en hun talenten te ontdekken.

Voor deze onderzoekslijn zijn we op zoek naar acht scholen die willen meebouwen aan de ontwikkeling van Taal eens anders.

Werkwijze en voorbeeldprojecten ontwikkelen

De komende tijd gaan een aantal experts uit het onderwijs (leerkrachten, kunstvakdocenten en een taalexpert) een werkwijze en drie voorbeeldprojecten voor Taal eens anders ontwikkelen. Dit doen ze onder leiding van onderwijsmaker en beeldend kunstenaar Wolf Brinkman die onder andere voor Museum Boijmans Van Beuningen reken- en taalprogramma's ontwikkelde.

De volgende stap is het uitvoeren van deze projecten in de praktijk. Daarom zoeken we acht basisscholen in Overijssel die in de periode november 2026 tot juni 2027 als medeontwikkelaar willen bijdragen aan Taal eens anders en als eerste ervaring willen opdoen met deze nieuwe aanpak.

Wat kun je als school verwachten?

Als deelnemende school krijg je als eerste toegang tot een bijzonder project waarin taalontwikkeling, onderzoekend leren, muziek of beeldende kunst samenkomen. Leerlingen uit één of twee groepen worden meegenomen in een verhaal dat hun nieuwsgierigheid prikkelt. Vanuit dit verhaal formuleren zij hun eigen vragen. Samen met een kunstvakdocent gaan zij op onderzoek uit en werken zij toe naar een gezamenlijk muzikaal of beeldend eindresultaat. Het project bestaat in totaal ongeveer 12 uur en wordt uitgevoerd door kunstvakdocenten die hiervoor een ontwikkeltraject hebben doorlopen onder begeleiding van Wolf Brinkman.

Wat levert het leerlingen op?

- Een inspirerende en betekenisvolle leerervaring waarin taal, creativiteit en nieuwsgierigheid samenkomen.
- Versterking van taalvaardigheden en creatieve vermogens.
- Ruimte voor eigen vragen, talenten en perspectieven.
- Een project dat aansluit bij de nieuwe SLO-kerndoelen voor Nederlands, muziek en beeldende vorming.
- Nieuwe kennis en ervaring voor de leescoördinator in het verbinden van taalvaardigheid met kunst en cultuur.
- De kans om mee te denken over hoe dit soort projecten een plek kunnen krijgen in het onderwijs.
- En uiteraard een bijzondere ervaring die leerlingen nog lang bijblijft.

De werkwijze van Taal eens anders heeft raakvlakken met de succesvolle Proeftuinen Overijssel in het voortgezet onderwijs. Ook hier staan onderzoekend leren en de vragen van leerlingen centraal. Juist doordat leerlingen niet van tevoren weten waar hun onderzoek hen brengt, ontstaat ruimte voor ontdekking en creativiteit. In deze projecten komen talenten naar boven die in een reguliere les soms verborgen blijven. Lees meer over de Proeftuinen op cultuureducatieoverijssel.nl/proeftuinen.

Investering

De totale kosten voor de inzet dit project bedraagt € 2.400. Dankzij een bijdrage vanuit de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit wordt 50% van deze kosten vergoed. Hierdoor kunnen scholen deelnemen voor een gereduceerd tarief. De eigen bijdrage voor de school bedraagt € 1.200 inclusief btw.

Jouw rol als medeontwikkelaar

De deelnemende scholen zijn niet alleen deelnemers, maar ook medeontwikkelaars van Taal eens anders. Daarom speelt de leescoördinator een actieve rol binnen het project. Hij of zij stemt samen met de kunstvakdocent het thema af en verzorgt voorafgaand aan het project een les in de betreffende groep.

Daarnaast vragen we een leerkracht en/of de directeur om hun ervaringen met ons te delen. Met deze inzichten kunnen we de werkwijze verder verbeteren, zodat uiteindelijk alle scholen in Overijssel ermee kunnen werken.

Dit vragen we van jouw school

- Deelname aan het project in de periode november 2026 t/m juni 2027 (de data stemmen we samen af).
- Ruimte voor uitvoering van het project in één of twee groepen.
- Een leescoördinator die 2 tot 4 uur kan bijdragen aan het project.
- De leerkracht van de deelnemende groep is aanwezig tijdens de uitvoeringsmomenten en bereid om feedback te geven op het project.
- Een eigen bijdrage van € 1.200 inclusief btw.

Onze selectiecriteria

Als er meer dan 8 scholen willen meedoen, hanteren we de volgende selectiecriteria:

- Een goede spreiding van scholen over de provincie Overijssel.
- Een goede spreiding over de verschillende leerjaren, zodat we de projecten in alle groepen kunnen testen.

Wil je als school meedoen?

Meld je dan aan bij Vera Martens, senior adviseur Cultuureducatie: vera.martens@rijnbrink.nl

Geef daarbij aan om welke school het gaat en welke voorkeur je hebt qua bouw-/ leerjaren.